

Коли професійне судження оспорене, то потрібно проаналізувати належну документацію, зробити аналіз фактів, обставин, і визначити альтернативи та прийти до загальних висновків. Тому, коли професійний процес судження відповідно застосований і документується, це набагато легше, щоб підтримувати і захищати зроблені висновки. І тут вже виникає питання щодо документації. Має виконуватись внутрішня перевірка, має бути практика, захист в інспекціях або інших ситуаціях, бо це підкреслює загальні зусилля, що націлене в адекватному відображенні економічної реальності підприємства.

Професійне судження рекомендується застосовувати при визначенні методу амортизації, при визначенні терміну корисного використання довгострокових активів, тобто необоротних активів підприємства. І це питання потребує наступного дослідження.

Професійне судження – це як свобода вибору відносно концептів і із застосуванням вибору має відношення до фінансової звітності. Головна мета – отримати надійну інформацію, але із-за того, що економічна реальність є, що нам доведеться зіткнутися з новою ерою глобалізації, обмеження національних правил виявляє контраст з застосуванням міжнародних стандартів.

Професійне судження – ключова навичка як для аудиторів, так і бухгалтерів. Дослідження полегшує розуміння того, як бухгалтери розвивають судження, як фінансові працівники користуються стандартами, які спеціальні види судження існують. Професійний бухгалтер – це найвищий рівень професійної кваліфікації, поява якого пояснюється потребами сучасних викликів.

Література:

1. Berheci M. (2017), *Valorificarea raportărilor financiare*, București: Editura CECCAR.
2. Ionescu I.O. (2016), *Raționament profesional și risc: analiza factorilor personali ce influențează raționamentul profesional și atitudinea față de risc a auditorului financiar*, București: Editura ASE.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності – 2009 / Переклад з англ.; за ред. С.Ф. Голова. – Т.2. – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів, 2009. – 1648 с.

ОСОБЛИВОСТІ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ В УКРАЇНІ

Данилів І.Л., Синютка Н.Г.

Національний університет «Львівська політехніка»

Ефективна податкова система є одним із основних чинників економічного зростання країни. Це зумовлено тим, що держава за допомогою податків здійснює вплив на економічну систему країни, отримуючи відповідну суму податкових коштів.

Актуальність теми полягає у тому, що одне з визначальних місць в податкових системах більшості країн світу займають саме універсальні та специфічні акцизи.

На сьогодні в Україні акцизний податок посідає третє місце за сумою податкових надходжень до бюджету. У 2018 році заплановано отримати надходження у розмірі 137 млрд грн від цього податку, що становить близько 14% суми всіх податкових надходжень. Ключовими змінами в оподаткуванні підакцизних товарів у 2018 році є збільшення розміру акцизного податку на тютюнові вироби [1].

Передбачається поступове до 2025 року підвищення ставок акцизного податку на тютюнові вироби, а саме: у 2018 році – на 29,7% з урахуванням попередньої індексації та в подальшому до 2025 року – на 20% щорічно до досягнення мінімального стандарту ЄС. До 2025 року вартість акцизу досягне 90 євро за 1000 сигарет, а обсяг акцизу, закладеного в ціну сигарет – 60% [2]. Отже, акцизний збір за кожен пачку сигарет становитиме найближчим часом 1,8 євро. А сукупне оподаткування акцизним збором і ПДВ складатиме 2,16 євро. Таким чином, покупці сигарет платять два види акцизного податку – один стягується поштучно, а другий у відсотках від ціни. Тому, пачка сигарет в 2025 році обійдеться як мінімум в 3 євро або 93 грн за нинішнім курсом. Така новація спонукала споживачів і виробників мінімізувати ризики від майбутніх ставок за рахунок значних накопичень продукції, оподаткованої за чинними в 2017 році ставками податку. Таке збільшення ставки акцизу за основними видами підакцизної продукції породжує істотне збільшення частки акцизних надходжень (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка та частка надходжень акцизного податку в доходах Державного бюджету України протягом 2014-січень-липень 2018 рр. (сформовано автором за [4])

Показники	січень-липень 2018	2017	2016	2015	2014
Доходи, грн.	513 508 488 810,64	793 441 850 474,65	616 283 219 565,97	534 694 812 202,31	456 067 323 546,28
Податкові надходження, грн.	406 760 311 451,54	627 153 686 177,81	503 879 432 763,44	409 417 539 169,70	367 511 931 128,37
Акцизний податок, грн.	61 348 179 630	108 293 461 538,78	90 122 475 182,41	63 110 597 479,11	45 099 574 892
Частка податкових надходжень у доходах держави, %	79,21	79,04	81,76	76,57	80,58
Частка акцизного податку у доходах держави, %	11,95	13,65	14,62	11,80	9,89
Частка акцизного податку у податкових надходженнях держави, %	15,08	17,27	17,89	15,41	12,27

48% акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів надходить від оподаткування тютюну та тютюнових виробів; найменше – від спирту (0,2%) та виноробної продукції при придбанні акцизних марок (0,4%).

88% акцизного податку з ввезених в Україну підакцизних товарів надходить від оподаткування імпортного пального.

Незважаючи на те, що ставки акцизу на тютюнові вироби та алкогольні напої зросли, проте їх обсяг реалізації надалі зростають (рис.1).

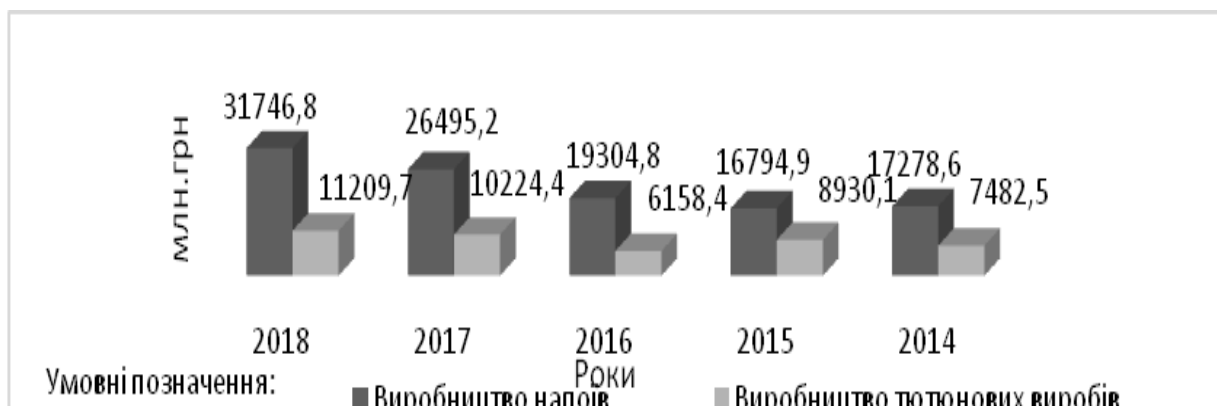

Рис. 1. Динаміка обсягу реалізації напоїв та тютюнових виробів в Україні за січень-червень 2014-2018 років, млн. грн

Джерело: сформовано автором за [3]

Отже, у періоди економічного спаду в Україні частка акцизного податку в доходах бюджету має стабільну тенденцію до зростання, що пов'язано, передусім, зі збільшенням ставки податку. Проте, збільшення ставок акцизу призведе до збільшення як контрабанди, так і фальсифікату, їх частка у загальному споживанні зростає. На нашу думку, для удосконалення акцизного збору уряд повинен збалансувати акцизні надходження від різних груп підакцизних товарів (алкогольні напої та пиво, тютюнові вироби, нафтопродукти тощо).

Література:

1. Акцизний податок: стан виконання за січень-травень 2018 року // Financial and economic analysis office in the vru. – 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2018/07/ap_07_11_2018_ap_md_v1.17.pdf. – Заголовок з екрану.

2. Похила Г. Акцизний податок / Г. Похила // Вісник Державної фіскальної служби України. – 2018. – № 1-2. – С. 954.

3. Офіційний сайт Державної статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрану.

4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>. – Заголовок з екрану.